

QP CODE: 26019370

Reg No :

Name :

MA DEGREE (CSS) EXAMINATION, MARCH 2026

Fourth Semester

M A SANSKRIT SPECIAL (NYAYA)-REVISED

Core Courses - SA020403 - JYOTISHA

2019 Admission Onwards

AF433FE9

Time: 3 Hours

Weightage: 30

Part A (Short Answer Questions)

*Answer any **eight** questions.*

Weight 1 each.

1. ओजयुग्मादयः के? विशदयत।
2. शरशरनागगिरीषुभागनाथाः। व्याख्यात।
3. पश्यति समग्रमपरे। व्याख्यात।
4. अन्येषु वैर्युभयथारिसुहृत्त्वयोगात्। व्याख्यात।
5. तिर्यङ्गिखनक्षत्राणि कानि? विशदयत।
6. मर्त्या पूर्वोत्तरे शान्तककमलभुवः। विशदयत।
7. प्राज्ञैरुक्तान्यन्तरंगाभिधानि। व्याख्यात।
8. शशिसुतोवृषलोर्कजोऽन्यः। व्याख्यात।
9. मध्ये च मध्यमङ्गलं चरमेप्रशस्तम्। व्याख्यात।
10. केन्द्रे जीवो जार्कशुक्रा भवादौ शुक्रः केन्द्रे सूरिरिन्दुत्रिकोणे। व्याख्यात।

(8×1=8 weightage)

Part B (Short Essay/Problems)

*Answer any **six** questions.*

Weight 2 each.

11. धीपुत्रप्रतिभाभिधानमपरं षष्ठं क्षतार्याह्वयं जामित्रास्तकलत्रमन्मथमदयूनाभिधं सप्तमम्। रन्ध्रायुर्मरणं पराभवमपिस्थानं वदन्त्यष्टमं गुर्वाख्यं नवमं बुधैरिह शुभं धर्मं तपश्चोच्यते।। व्याख्यात।
12. सिंहे विंशतिरादितो गवि परे सर्वेऽशंकास्तुंगतो मेषे द्वावश पञ्च योषिति परे तुंगाद्दयांगे दश। जूके पञ्च घटे तु विंशतिरमी मूलत्रिकोणाह्वयाः सूर्यदिः क्रमशो ग्रहस्य कथिताः शेषास्त्वरशंशकाः।। व्याख्यात।

13. दिनद्वादशांशो मतः कालहोरा पतिस्तस्य पूर्वस्य वाराधिनाथः। ततष्ष्टषष्टक्रमेणेतरेषां निशायां तु वारेश्वरात् पञ्चमाद्याः।। व्याख्यात।
14. यन्नक्षत्रोपपदा यावत्यभिधीयते परा संख्या। भानामिह सा संज्ञा विज्ञेया तावतां तदादीनाम्।। व्याख्यात।
15. स्थिरकरणान्यसित चतुर्द- श्यपराद्धादीनि चत्वारि। प्राहुश्शकुनि चतुष्पद- सनांगकिंस्तुघ्नमानि।। व्याख्यात।
16. विबुद्ध्य वद्धवा जननक्षमादौ ततश्च दैवज्ञवरो वरस्य। क्रमात्तयोः पञ्चदशापियोगान् विचारयेन्नामभयोगयुक्तान्।। व्याख्यात।
17. अश्वेभाजभुजंगभोगिशुनकामार्जारबस्ताह्वयौ मार्जारोन्दुरुमुषकोष्ट्रमहिषा व्याघ्रीमहिष्यौ तथा। शार्दूलो हरिणः कुरंगशनकौ शाखामृगौः कपि नार्यश्चो नरगोगजाश्च कथिताभानां क्रमाद्योनयः।। व्याख्यात।
18. अष्टौ भुक्तिषु राशयोऽतिशुभदा वीणाधरो मध्यमो मीनस्सत्प्रहसंगमेक्षणयुतो ग्राह्योऽन्यथा निन्दितः। कीटाजौ न शुभान्वितावपि शुभौ शस्ता शुभस्यांशक- द्रेवकाणाभ्युदयादयो हिमरुचेर्धर्मध्याः परस्याशुभाः।। व्याख्यात।

(6×2=12 weightage)

Part C (Essay Type Questions)

Answer any **two** questions.

Weight **5** each.

19. भारतीयज्योतिषशास्त्रमधिकृत्योपन्यस्यत।
20. उद्वाहविषये आनुकूल्यानि कानि?
21. ऋक्षयोनिदिनराश्यानुकूल्यादिकमधिकृत्य विवृणुत।
22. आनुकूल्यमधिकृत्य माधवाचार्यमतमुपन्यस्यत।

(2×5=10 weightage)

